

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

SAVREMENA SOCIOLOGIJA

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

(max. 20 karaktera)

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Ispunjene predispitne obaveze o čemu odlučuje predmetni profesor

7. Ograničenja pristupa:

Neispunjene predispitne obaveze o čemu odlučuje predmetni profesor

8. Trajanje / semestar:

1

5

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

2

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Filozofija-Sociologija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Zlatan Delić, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

zlatan.delic@untz.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Prvi cilj jeste da studenti filozofije i sociologije upoznaju sa razvojem savremenog sociološkog vokabulara, a naročito sa savremenim sociološkim problemima kojima se bave savremeni sociološki istraživači kao što su: Alfred Schutz, David Harvey, Talkot Parsons, Robert Merton, Manuel Castells, Ulrich Beck, Nicos Mouzelis, Craig Calhoun, Michel Wieviorka i drugi. Cilj je studirati savremenu sociologiju i u kontekstu krize neoliberalne globalizacije, objašnjene iz perspektive mijenjajućeg karaktera bosanskohercegovačkog društva s ciljem otvaranja društvenog prostora za istinsku demokratizacije države Bosne i Hercegovine. Važan cilj je da studenti, aktivnim čitanjem, kritičkim studiranjem obavezne sociološke literature (koja nastaje tokom zadnjih dvadesetak godina), nauče obrazložiti savremene znanstvenoteorijske sociološke spoznaje i sadržaje koji se ne nalaze u zastarjelim srednjoškolskim udžbenicima sociologije i zastarjelim udžbenicima demokracije i ljudskih prava koje su koristili u srednjim školama na području Bosne i Hercegovine.

16. Ishodi učenja:

Od studenata se očekuje da steknu teorijskoznanstvena sociološka znanja i "praktičnu svijest" o svim bitnim temama koje se obrađuju u najznačajnijim svjetskim udžbenicima iz sociologije napisanim u 21. stoljeću. Savremena sociologija jeste sintagma koja ima fluidno značenje, te njeno ekstenzivno i detaljno izučavanje zahtijeva svakodnevno vježbanje "sociološke imaginacije"; istrajnost u razumijevanju dijalektike između nas kao društvenih "aktera" i "društvene strukture". "Savremenost" označava i vrijeme u kome trenutno živimo a koje je vrlo teško precizno, jednoznačno imenovati. Dok jedni govore o "globalnom društvu znanja", drugi govore o "svjetskom društvu rizika". Ishodi učenja stoga mogu biti prepoznati tek u racionalnoj komunikacijskoj sposobnosti studenata da jasno razlikuju tekst i kontekst, da razborito dijalogiziraju o svim temama iz područja savremene sociologije, te da su, na kraju semestra, relativno osposobljeni da teorijske sadržaje tih tema, stalno iznova, rekonstruiraju, rekontekstualiziraju i kritički atikuliraju i, istovremeno, da ih i empirijski istražuju na bosanskogercegovačkom geoepistemološkom terenu, te da rezultate svojih školskih istraživanja razborito, jasno i na metodološki ispravan i sistematičan način artikuliraju u bosanskohercegovačkom društvenom, ekonomskom, političkom, obrazovnom i institucionalnom kontekstu s obzirom na sve bitne okolišne probleme (izazove) sa kojima se kao ljudska bića suočavamo na kraju druge dekade 21. stoljeća.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

- Osnovni problemi u sociologiji i društvenim istraživanjima u 20. stoljeću
- Društvena struktura, teorija strukturacije, društvena stratifikacija
- Elaboracija savremenih socioloških tema (Haralambos, Giddens, Turner, Mouzelis, Mendras)
- Odnos između "aktera" i "društvene strukture": moć i vlast; politika i država; status i uloga (sukob uloga)
- Sociologija, društvo i znanje: struktura "znanstvenih revolucija" i znanstvene paradigme
- Funkcionalizam, neofunkcionalizam, kritička teorija društva, postkolonijalne studije
- O artikulaciji institucionalnih i figuracijskih struktura (parsonsovska i postparsonsovska sociologija)
- Društvene nejednakosti, siromaštvo, društvo spektakla i "kognitivna bijeda"
- Globalizacija, sekularizacija, desekularizacija,
- Informacijska tehnologija i nadzor: transformacija komunikacije i rada u "umreženom društvu"
- Obrazovanje "globalnog društva znanja", tehnologija, moć i ideologija
- Diseminacija granica i sociologija postglobalizma iz perspektive države Bosne i Hercegovine
- "Društvena konstrukcija stvarnosti": problem relacije između stvarnog i virtualnog
- Diferencijacija, fragmentacija (i dediferencijacija znanja) o novim oblicima društvenosti
- Uspon i kriza prve moderne (između tradicije i modernizacije)
- Druga moderna, protumoderna i "svjetsko društvo rizika"

18. Metode učenja:

Metode učenja trebaju biti primjerene otvorenom pluriperspektivističkom dodiplomskom studiju filozofije i sociologije. To su čitanje tekstova po slobodnom izboru: sociološki reflektivni, multiparadigmatski, slobodni tematski dijalozi na predavanjima; fokusirane rasprave na vježbama, uz obaveznu literaturu iz savremene sociologije. Kontekstualizirani "dvostruko-hermeneutički" rad na razumijevanju starih i novih tekstova; kritičko promišljanje veze između teorije i prakse. Rekonceptualizacija klasičnih socioloških problema i vokabulara, u kontekstu novih vokabulara o promjenama i pravcima promjena. Kao metode učenja preferiraju se individualno čitanje u kontekstu, dijaloško komuniciranje, znanstveno istraživanje, uravnotežena usmena artikulacija, rekonstrukcija socioloških uvida, kao i razborito preispitivanje značenja apstraktnih koncepata u različitim kontekstima razumijevanja urbanog i ruralnog razvoja, uz metodološki jasno uočavanje problema, društveno odgovorno učenja metoda kako rješavati konkretne probleme.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Seminarski rad, Angažman na predavanjima i vježbama, Završni i parcijalni ispiti.

Na predispitnim obavezama (u toku slusanja predmeta) studenti mogu ostvariti max 50 bodova (15 za seminarski rad, 5 na nagažman na nastavi i vježbama i 2x15 bodova na parcijalnim ispitima). Na završnom i/ili popravnom ispitu studenti mogu ostavriti 50 bodova (pismeno i/ili usmeno).

20. Težinski faktor provjere:

Studenti koji polože parcijalne ispite (osvoje potreban broj poena), mogu pristupiti polaganju integralnog ispit, koji će se održavati u pismenoj i usmenoj formi. Popravni ispiti će se održavati u predviđenim terminima, a ocjene su predviđene prema procentima tačnih odgovora:

- 51 - 60 - ocjena (6)
- 61 - 70 - ocjena (7)
- 71 - 80 - ocjena (8)
- 81 - 90 - ocjena (9)
- 91 - 100 - ocjena (10)

21. Osnovna literatura:

- Delić, Z. Sociologija, Off- Set, Tuzla, 2010.
- Nicos Mouzelis, Sociologijska teorija, Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb, 2000
- Neš, Kejt, Savremena politička sociologija: globalizacija, politika i moć, Beograd, 2006
- Ritzer, G. Suvremena sociologijska teorija, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1997.
- Mendras, H. Europa i euroljani: sociologija zapadne Europe, Masmedia, Zagreb, 2004.
- Haralambos, M.& Holborn, H. Sociologija: Teme i perspektive, Golden marketing, Zagreb, 2002.
- Tarner, Džonatan, Sociologija, Mediterra, Novi Sad- Beograd, 2009

22. Internet web reference:

Informacije o web referencama studenti mogu dobiti na časovima predavanja i vježbi o čemu odlučuje predmetni profesor.

23. U primjeni od akademske godine:

2021/2022

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: